EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

12.12.2011 B7-0693/2011

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelse fra næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

om topmødet mellem EU og Rusland (2011/2948(RSP)

Rebecca Harms, Werner Schulz, Barbara Lochbihler, Bart Staes, Tarja Cronberg, Raül Romeva i Rueda, Indrek Tarand, Rui Tavares, Ulrike Lunacek
for Verts-ALE-Gruppen

B7-0693/2011

Europa-Parlamentets beslutning om topmødet mellem EU og Rusland (2011/2948(RSP)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Rusland, navnlig beslutning om resultaterne af topmødet mellem EU og Rusland i Nisjnij Novgorod den 9.-10. juni 2011, beslutning om forberedelserne til valget til den russiske Statsduma i december 2011 af 7. juli 2011 samt beslutning af 17. februar 2011 om retsstatsprincippet i Rusland,

– der henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem EU og Den Russiske Føderation, som trådte i kraft i 1997 og er blevet forlænget, indtil den kan erstattes af en ny aftale,

– der henviser til de igangværende forhandlinger om en ny omfattende rammeaftale for forbindelserne mellem EU og Rusland, der blev indledt i 2008, og til "partnerskabet for modernisering", der blev indledt i 2010,

– der henviser til konsultationerne mellem EU og Rusland om menneskerettigheder, navnlig det seneste møde den 29. november 2011 i Bruxelles,

– der henviser til Europarådets Parlamentariske Forsamlings resolution 1728 af 29. april 2010 om forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet og Europarådets Ministerkomités anbefaling CM/Rec(2010)5 af 31. marts 2010 om foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet,

– der henviser til sluterklæringen og henstillingerne fra det 14. møde i Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg EU-Rusland, som blev afholdt den 19.-20. september 2011 i Warszawa,

– der henviser til mødet i Civilsamfundsforummet EU-Rusland den 1.-2. december 2011 i Warszawa,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at den nylige aftale indgået mellem Georgien og Rusland baner vejen for Ruslands tiltrædelse af Verdenshandelsorganisationen og fjerner den største hindring for en uddybning af de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem EU og Rusland; der henviser til, at der trods voksende samhandel og indbyrdes økonomisk afhængighed ikke sker fremskridt som følge af uenighed og mistillid omkring grundlæggende spørgsmål, hvilket har forhindret parterne i at opbygge et egentligt strategisk partnerskab;

B. der henviser til, at øget samarbejde og et godt naboskab mellem EU og Rusland er af afgørende betydning for stabiliteten, sikkerheden og velfærden i Europa; der påpeger, at et strategisk partnerskib mellem EU og Den Russiske Føderation kun kan udvikles på basis af fælles værdier; der henviser til, at det er af afgørende betydning, at de to parter

forstærker deres internationale samarbejde i alle institutioner, organisationer og fora med henblik på at forbedre den globale styring og løfte fælles udfordringer;

C. der henviser til, at Forenet Ruslands partikongres den 27. november formelt nominerede tidligere præsident Putin til præsidentkandidat ved valget i marts 2012; der henviser til, at nuværende premierminister Putin under sin tale advarede de vestlige lande imod at blande sig i russiske valg og imod at yde finansiel støtte til ngo'er og kritikere af Kreml;

D. der henviser til, at der blev sat alvorligt spørgsmålstegn ved retfærdigheden af valget den 4. december, eftersom visse af de grundlæggende betingelser for afholdelse af valg, såsom offentlig debat, fri presse og lige vilkår for alle politiske kræfter i landet, ikke blev overholdt, og fordi der endvidere blev registreret alvorlige hindringer for så vidt angår udnævnelsen af delegerede og registreringen af partier, samt mangel på lige muligheder for at føre valgkamp;

E. der henviser til, at anklagemyndigheden i Moskva den 1. december 2011 indledte en administrativ sag og idømte Golos Association, Ruslands mest erfarne valgobservatørgruppe, en bøde for at have krænket valglovene ved at etablere en hjemmeside til registrering af valgsvindel og uregelmæssigheder;

F. der henviser til, at valgobservatørmissionen fra OSCE/ODIHR med hensyn til valgdagen udtalte, at "kvaliteten af processen forværredes betydeligt under optællingen, som var præget af hyppige procedureovertrædelser og tilfælde af åbenbar manipulation, herunder flere alvorlige tegn på, at der var lagt falske stemmesedler i valgurnerne"; der henviser til, at politiet tilbageholdt hundredvis af oppositionsaktivister, der forsøgte at holde møder den 4. december og de efterfølgende dage i Moskva, Sankt Petersborg og andre russiske byer for at protestere mod afviklingen af valget;

G. der henviser til, at mindst 50 000 mennesker samledes den 10. december på Bolotnaja-pladsen i Moskva i den største protestaktion siden Sovjetunionens fald og krævede annullering af valgresultaterne fra den 4. december, afholdelse af nye valg, Vladimir Tjurovs, chefen for valgkommissionen, frivillige tilbagetrækning, undersøgelse af de påståede valgmanipulationer samt øjeblikkelig løsladelse af de arresterede demonstranter; der henviser til, at der fandt tilsvarende demonstrationer sted i andre russiske byer;

H. der henviser til, at EU og Rusland i juni 2010 vedtog en fælles erklæring om prioriteterne for det nye "partnerskab for modernisering", der har til formål at modernisere begge parters økonomier og samfund; der henviser til, at der i denne sammenhæng ikke er blevet fulgt væsentligt op på de dele af arbejdsplanen, som indeholder konkrete forslag og projekter for samarbejde og bistand på området for menneskerettigheder og retsstatsprincippet;

I. der henviser til, at energi er et nøgleredskab for russisk udenrigspolitik og fortsat spiller en central og strategisk rolle i forbindelserne mellem EU og Rusland; der henviser til, at Europas store afhængighed af fossilt brændsel undergraver bestræbelserne på at udforme en afbalanceret, sammenhængende og værdibaseret EU-strategi over for Rusland; der henviser til, at konkurrencen mellem EU og Rusland om energispørgsmål er stigende i områder af fælles interesse, såsom det sydlige Kaukasus og Centralasien; der understreger den afgørende betydning af, at EU taler med én stemme og udviser stærk intern solidaritet;

J. der henviser til, at flere samarbejdsområder med gensidige fordele for EU og Rusland inden for energiområdet i øjeblikket forsømmes, såsom f.eks. med hensyn til energieffektivitet eller forskning i vedvarende energiteknologier;

K. der henviser til, at ytrings-, forenings- og forsamlingsfriheden i Rusland stadig er under pres, og at initiativer og aktiviteter fra menneskerettighedsforkæmperes, uafhængige civilsamfundsorganisationers, oppositionsmedlemmers, uafhængige mediers og almindelige borgeres side ofte mødes med restriktioner eller hindringer, navnlig i Nordkaukasus og visse andre dele af Den Russiske Føderation;

L. der henviser til, at det i sin beslutning af 21. oktober 2010 om menneskerettighederne i verden 2009 og EU's menneskerettighedspolitik opfordrede Rådet til at overveje at indføre indrejseforbud og indefryse bankkonti for de russiske embedsmænd, der var indblandet i Sergej Magnitskijs død;

M. der henviser til, at Den Russiske Føderation som medlem af Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa og af Europarådet er forpligtet til at respektere de demokratiske principper og menneskerettighederne, navnlig med hensyn til ytringsfriheden og forsamlingsfriheden;

N. påpeger, at gode naboskabsforbindelser samt fred og stabilitet i Ruslands og EU's fælles nabolande er i begge parters interesse; der henviser til, at der er behov for en åben, ligefrem og resultatorienteret dialog om kriserne i disse lande, især hvad angår de fastlåste konflikter og med henblik på at styrke sikkerheden og stabiliteten samt støtte de pågældende landes territoriale integritet og udvikle fælles krisestyringsmekanismer;

O. der påpeger, at sikkerheden i Europa fortsat er et stærkt omtåleligt og omstridt spørgsmål, og at EU og Rusland ikke bør spare nogen bestræbelser for at overvinde de eksisterende uoverensstemmelser og meningsforskelle og forstærke dialogen og samarbejdet på dette område;

1. mener, at topmødet i Bruxelles kun kan give anledning til en væsentlig forbedring af forbindelserne mellem EU og Rusland, som svarer til ambitionerne fra begge sider, hvis retsstatsprincipperne og de demokratiske værdier respekteres fuldt ud og sættes i centrum af disse forbindelser; understreger, at den nye aftale, der nu er ved at blive forhandlet af parterne, bør være juridisk bindende og omfatte en samlet løsning på alle aspekter i forbindelserne mellem EU og Rusland; fastholder sit synspunkt om, at demokrati og menneskerettigheder skal være en integreret del af denne aftale, især hvad angår definitionen og indføjelsen af en effektiv og funktionsdygtig menneskerettighedsklausul;

2. fordømmer politiets overgreb på fredelige demonstrationer mod de valguregelmæssigheder og den valgsvig, som internationale observatører har rapporteret om, og som er blevet dokumenteret ved hjælp af videooptagelser fra almindelige borgere; opfordrer de russiske myndigheder til fuldt ud at respektere forsamlings- og ytringsfriheden og til at undersøge alle tilfældene af valgembedsmisbrug med henblik på at sanktionere de involverede embedsmænd og gennemføre nye afstemninger de steder, hvor der har været uregelmæssigheder; kræver øjeblikkelig frigivelse af alle demonstranter;

3. opfordrer Rådets formand, Kommissionens formand, den højtstående repræsentant/Kommissionens næstformand og EU-formandskabet til målrettet at rejse spørgsmålet om valget den 4. december på topmødet og indtrængende opfordre Rusland til at overholde sine internationale forpligtelser, og navnlig dem, der følger af Ruslands medlemskab af Europarådet og OSCE; opfordrer til en grundig gennemgang af valgprocessen med henblik på at bane vejen for et virkelig frit og retfærdigt præsidentvalg i marts 2012;

4. påpeger, at de fælles udfordringer, som både EU og Rusland står over for, herunder den økonomiske og finansielle krise, effektive multilaterale institutioner, energi- og energisikkerhedsrelaterede spørgsmål, overgangen til demokrati i den arabiske verden og de fastlåste konflikter i det fælles naboskabsområde, kræver et øget fælles samarbejde og bedre samråd omkring krisestyring; opfordrer i denne henseende Rusland til at ratificere Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol;

5. er af den opfattelse, at partnerskabet for modernisering ikke blot kan begrænses til økonomisk samarbejde og teknologisk udvikling, men skal eksistere sideløbende med en ambitiøs intern reformproces, der indebærer konsolidering af de demokratiske institutioner og af et pålideligt retssystem, efterlevelse af retsstatsprincippet og uhindret udvikling af et ægte civilsamfund; opfordrer i den henseende Kommissionen og den russiske regering til at fastlægge de skridt, som er nødvendige for at opnå disse mål;

6. påpeger, at Civilsamfundsforummet EU-Rusland kunne spille en central rolle i forbindelse med at booste partnerskabet for modernisering inden for de områder, som vedrører menneskerettigheder og borgerlige rettigheder, bekæmpelse af korruption samt retsstatsprincippet; glæder sig i denne forbindelse over den konstruktive ånd og arbejdsatmosfære, som herskede på topmødet i Warszawa og i de vedtagne henstillinger;

7. understreger, at forbindelserne med Rusland på nuværende tidspunkt kun kan være af pragmatisk karakter; glæder sig over aftalen mellem Georgien og Den Russiske Føderation om Ruslands tiltrædelse af WTO og forventer, at Ruslands fremtidige medlemskab af denne organisation vil fremskynde forhandlingerne om den nye partnerskabsaftale;

8. glæder sig over færdiggørelsen af listen over de fælles skridt hen imod visumfri indrejse med henblik på kortvarigt ophold for borgere fra Rusland og EU og håber, at deres gennemførelse vil bane vejen for forhandlingerne om en aftale om visumfritagelse; påpeger dog samtidig, at visumlettelse og -liberalisering over for Den Russiske Føderation under ingen omstændigheder må komme indehavere af russiske pas fra områderne med fastlåste konflikter til gode på bekostning af statsborgere fra Moldova og Georgien;

9. påpeger, at energisamarbejdet og navnlig energidialogen er et af de grundlæggende elementer i forbindelserne mellem EU og Rusland; understreger nødvendigheden af, at EU mindsker sin afhængighed af fossile brændstoffer i overensstemmelse med sine målsætninger; understreger, at principperne om indbyrdes afhængighed, gennemsigtighed og respekt for EU-lovgivningen, lige adgang til markeder, infrastruktur og investeringer samt pålidelige retlige rammer bør danne grundlag for dette samarbejde; ser frem til at drøfte de russiske energikilders rolle i EU's energimix i forbindelse med fastlæggelsen af en langsigtet køreplan for tiden frem til 2050;

10. opfordrer Rådet og Kommissionen til at sikre, at principperne i energichartertraktaten og transitprotokollen hertil indarbejdes i en ny partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Rusland;

11. understreger, at diversificering af energikilder og forsyningsruter er et strategisk element i EU's energisikkerhedspolitik; beklager i denne forbindelse den indsigelse, som Rusland har rejst med hensyn til de kommende forhandlinger mellem EU, Aserbajdsjan og Turkmenistan om bygningen af et transkaspisk rørledningssystem;

12. opfordrer indtrængende Den Russiske Føderation til at yde et større bidrag til kampen mod klimaændringer ved at nedbringe sine interne drivhusgasemissioner og deltage i de internationale forhandlinger om en omfattende klimapolitisk ramme under UNFCCC og Kyoto-protokollen for tiden efter 2012; understreger i den forbindelse nødvendigheden af, at alle industrilande for at opnå den reduktion af emissionerne i 2020 i forhold til 1990-niveauet, der kræves for bilag I-lande, forpligter sig til at opstille mål, der indebærer en væsentlig reduktion af de nuværende emissionsniveauer og forøgelse af CO_2-opfangningen i skovene;

13. understreger, at EU bør udvide sit samarbejde med Rusland inden for andre energiområder, som er til fordel for begge parter, såsom f.eks. inden for energieffektivitet eller forskning i vedvarende energiteknologier; minder om, at mellemstatslige aftaler samt kommercielle aftaler inden for energiområdet mellem russiske og europæiske virksomheder skal være i overensstemmelse med begge parters love og bestemmelser;

14. minder om, at atomreaktorer af Tjernobyltypen samt andre førstegenerationskernereaktorer stadig er beliggende i nærheden af EU's grænser og opfordrer Rusland til at straks at lukke dem; opfordrer i mellemtiden indtrængende EU og dets medlemsstater til forbyde import af energi fra atomkraftværker, der ikke opfylder de højeste sikkerhedsstandarder;

15. udtrykker sin dybe bekymring over atomkraftværksprojekter i Kaliningrad-Oblast og Sosnovij Bor; opfordrer i denne sammenhæng Rusland til at ratificere og straks overholde UNECE-konventionen (Espoo) og minder om den russiske forpligtelse til at udvikle fælles standarder for miljøkonsekvensundersøgelser af virkningerne af grænseoverskridende projekter;

16. beklager dybt den yderligere forværring af den generelle menneskerettighedssituation i Rusland og den omstændighed, at der ikke er sket nogen fremgang i forbindelse med de nærmere bestemmelser for konsultationerne om menneskerettigheder mellem EU og Rusland; udtrykker sin bekymring med hensyn til denne dialog, som snarere er blevet til en proces end et middel til at opnå målbare og konkrete resultater; insisterer endnu engang på nødvendigheden af at inkludere offentlige indikatorer for fremskridt i disse menneskerettighedskonsultationer for at forbedre vilkårene for dialogen, såsom afholdelse af konsultationerne på forskellige steder, samspillet mellem russiske ngo'er og russiske myndigheder i forbindelse med såvel denne proces som sammensætningen af den russiske delegation, samt nødvendigheden af at fremlægge offentlige statusrapporter ved topmøderne mellem EU og Rusland og efter møderne i Partnerskabsrådet;

17. beklager, at man fra Ruslands side fortsat modsætter sig at inddrage andre ministerier og

organer end det russiske udenrigsministerium (såsom f.eks. Ombudsmanden), at afholde konsultationerne skiftevis i Rusland og EU og at mødes med russiske og internationale ngo'er;

18. opfordrer Rådets formand og Kommissionens formand til at understrege, at EU er bekymret over det vedvarende fjendtlige menneskerettighedsklima i Rusland, navnlig med hensyn til at give civilsamfundet plads til at fungere uden unødige begrænsninger, skabe sikkerhed for menneskerettighedsforkæmpere samt nødvendigheden af hurtigt at tackle den hæmningsløse straffrihed for den forsatte udøvelse af tortur, tvungne forsvindinger og andre alvorlige overgreb, som finder sted i det nordlige Kaukasus; understreger desuden betydningen af, at Rusland gennemfører Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme som et middel til at tackle disse krænkelser;

19. fordømmer de nylige lovforslag i Sankt Petersborg mod at give offentligheden information om seksuel orientering og kønsidentitet; beklager ligeledes lignende bestemmelser i regionerne Arkanghelsk og Ryazan samt eventuelle fremtidige forslag i Moskva og på føderalt plan; opfordrer alle politiske myndigheder i Rusland til at afstå fra at begrænse ytringsfriheden og stoppe med at sidestille seksuel orientering og kønsidentitet med pædofili; opfordrer EU-Udenrigstjenesten til at give udtryk for EU's stærke modstand mod disse forslag;

20. minder Den Russiske Føderation om dens forpligtelse til at overholde de grundlæggende menneskerettigheder for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transseksuelle (BLBT-samfundet); opfordrer Rusland til at følge henstillingen fra Europarådets Ministerkomité om foranstaltninger til bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet og beskytte BLBT-personers ret til ytringsfrihed og retten til forsamlingsfrihed;

21. er af den opfattelse, at domstolenes manglende uafhængighed spiller en central rolle for straffriheden i Rusland og er foruroliget over rapporterne om politisk motiverede retssager, uretfærdige procedurer og manglende efterforskning af alvorlige forbrydelser såsom mord, chikane og andre former for vold;

22. beklager, at de russiske myndigheders lovede undersøgelse – to år efter Sergej Magnitskij død – endnu ikke er afsluttet ved udgangen af november, men er blevet yderligere forlænget frem til 2012; noterer sig rapporten fra juli 2011 fra præsident Medvedevs menneskerettighedsråd, som fremlagde dokumentation for, at anholdelsen af Sergej Magnitskij var ulovlig, og at der i forbindelse med hans tilbageholdelse blev anvendt vold og tortur med henblik på at opnå en tilståelse;

23. bemærker, at det amerikanske udenrigsministerium og det britiske udenrigsministerium som følge af de russiske myndigheders passivitet i 2011 besluttede at indføre visumforbud for omkring 60 russiske embedsmænd, som mentes at være impliceret i Sergej Magnitskijs død; opfordrer som følge af de manglende positive skridt til at undersøge Sergej Magnitskij-sagen endnu engang Rådet til at insistere på, at de russiske myndigheder retsforfølger de ansvarlige, og opfordrer samtidig Rådet til straks at indføre visumforbud og indefrysning af bankkonti i alle EU-medlemsstater for så vidt angår de russiske embedsmænd, som var involveret i skattesvig, og for de personer, der spillede en rolle i forbindelse med den ulovlige anholdelse af og tortur mod Magnitskij, nægtelsen af

lægehjælp til denne og mordet på ham, mens han var i myndighedernes varetægt, samt for mørklægningen af denne forbrydelse;

24. beklager Ruslands afvisning af at støtte en FNS-resolution, som fordømmer den fortsatte brutale undertrykkelse i Syrien og således forhindrer det internationale samfund i at udøve det nødvendige politiske og økonomiske pres på Assads regime og undgå yderligere vold og militær optrapning;

25. glæder sig over, at Rusland er indstillet på at komme videre med aftalen om krisestyringsforanstaltninger; opfordrer i denne forbindelse de russiske myndigheder til at være konsekvente og tillade, at EU's observatørmission i Georgien får adgang til løsrivelsesområderne i Abkhasien og Sydossetien i overensstemmelse med våbenhvileaftalen fra 2008;

26. opfordrer de russiske myndigheder til at intensivere bestræbelserne for at opnå konkrete fremskridt i forbindelse med at løse konflikten i Transdnestrien og glæder sig i denne sammenhæng over beslutningen om at genoptage de officielle 5+2-forhandlinger med det formål at finde en omfattende løsning inden for den nærmeste fremtid;

27. beklager, at der ikke er gjort fremskridt med hensyn til at finde en løsning på konflikten i Nagorno-Karabakh; udtrykker sin bekymring over den fortsatte militære opbygning i regionen og opfordrer indtrængende den russiske regering til at stoppe alle leverancer af våben til de stridende parter med henblik på at mindske spændingerne og bane vejen for en varig og omfattende løsning;

28. beklager den nylige opstilling af et radarsystem til tidlig varsling mod atommissiler i Kaliningrad og de seneste udtalelser fra den russiske ledelse om Ruslands eventuelle tilbagetrædelse fra traktaten om reduktion af strategiske våben (START) som reaktion på det amerikanske missilskjoldprojekt; opfordrer til, at USA, NATO og Rusland sikrer en konstruktiv indsats med hensyn til sikkerhedsspørgsmål, herunder datadeling og udveksling af oplysninger;

29. minder om den afgørende rolle, som OSCE spiller i forbindelse med at fremme sikkerheden i Europa; opfordrer til genoptagelse af processen vedrørende begrænsning af konventionelle våben og nedrustning i OSCE; er fortaler for at indlede forhandlinger om yderligere skridt mod begrænsningen af styrker og våben (CFE II); opfordrer indtrængende Den Russiske Føderations regering til at ophæve suspensionen af sine forpligtelser under den oprindelige CFE-traktat og til også at opfylde Istanbul-forpligtelserne fra 1999; opfordrer indtrængende NATO's medlemsstater til øjeblikkeligt at ratificere og gennemføre den tilpassede CFE-traktat;

30. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik og til regeringerne og parlamenterne i medlemsstaterne, til OSCE, Europarådet og Den Russiske Føderations præsident, regering og parlament.